

PRÆCEPTIO ALTERA
MISSA AD SYNODUM.

Fl. Theodericus rex universis episcopis ad synodum convocatis.

Rōmanæ Ecclesiæ pacem, episcopo Symmacho criminosis propositionibus impetito, sub ea quam cernitis confusione turbæ, quemadmodum magis potuit providentia nostra consulere, quam ut juxta petitionem Senatus et cleri, ad congregandos ex diversis provinciis causam revocare antistites, et de religiosæ sanctione personæ sanctum facere judicare concilium? In oculis sunt dudum ad universam synodum destinata, et conscientiæ nostræ astipulantur oracula, quibus solius integritatis affectu hoc jus pontificibus commisimus evocatis, ut sub synodalis æquitate sententiæ, aut propter objecta convictus, reatui subjaceret. Post hujusmodi constituta, quis finem tanto dandum dubitarit esse negotio? quis de tam numero concilio sacerdotum magis nasci crediderit confusions ambiguum? quid profuit sine vi tam de prolixo itinere cætera ad nos imposuisse negotia? quid tantarum Ecclesiarum absentibus sacerdotibus fuisse suspensum? quid supererit reliquum, si de tanto exitu non datur imperare [*Fortè* impetrare] conventum? Sed transacta sufficient, quæ ad hoc tantum in memoriam satis est revocare, quod desinant. Bona est præteritorum recordatio, si quæ displicent, secuta cura correptionis emendet. Non saltem discedentibus aliquibus dilatoque negotio ad secundæ congregationis venientis repetita judicia, pro fide, pro innocentia, pro æquitate concordis, remotis studiis aliquibus dissentiat integritas. Hoc petitione nostra Romanæ confertur civitati ut sacerdotali consideratione proposito delegato terminum detis sine contentione negotio, scientes examen vestrum de his securum esse judicium. Cogitate matrem confusionis esse discordiam, et quemadmodum consensu dubia solidantur, ita etiam firma dissensione dissolvi. Nunquid laboriosa, nunquid conscientiæ vestræ gravia, nunquid inimica proposito ab antistitibus suis pacem poscit Ecclesia, et ab his quibus per rationem professionis vestræ cura debeat esse propensior fidem tu-

^a Locus in Ms. immedicabilis.

A multuosam expectat? Intentio est vobis servandæ justitiæ in cognitione, libertas remotis omnibus occasionibus integra sit vestræ voluntatis; objectorum criminum causa examinate judicium, dummodo studiosa certamina defendi amore, et orone confusionis amputetur ambiguum, maxime cum hanc vobis pro religionis reverentia, consideratione justitiæ nostræ, oracula tribuant facultatem, ut sicut vobis est inquirendæ in hoc negotio voluntas et cura veritatis, personis illic omnibus constitutis, per quas potest fides rerum quæsita præstare, vos noveritis, et Deus, quid in ipsa causa judicare debeat, pacem modis omnibus clero, senatui et Romano populo post judicium redditori, ne qua turbatio, nulla discordia in civitate remaneat. Si vero vultis ut quod propositum est, transeat sine discussione judicium, vos sciatis, et Deus, qualiter ordinetis, dummodo pax clero, senatui, populoque Romano sub vestra ordinatione reddatur. Ecce coram Deo et hominibus arbitrio vestro committentes universa, conscientiam nostram, sicut decebat, absolvimus. Tantum est sub justa ordinatione rem fuisse finitam, et unitatem redditam discedentibus incidet. Neque enim tolerabile est ob hanc negligentiam regiæ civitatis amorem quo lenemur adremitti, aut rebus omnibus Deo auctore pacatis sola tranquillitate erigi, et in media urbe confundi, ut desideratur civilitas in archilatoria ^b, quæ est sub hostium vicinitatis cura. Et ne quid omisisse videamur, cum necessariam credideritis episcopi Symmachi in cognitione præsentiam, Gudilam et Bedeulphum sublimes viros, majores domus nostræ, quos de præsentemissimus cum Conzatrierno [*Ms.* cum illum com. Arierno; *forte*, cum illustri comite Arierno] ne quid dubitationis habeat jussio nostra, sacramenta præstabunt satisfacturi designato episcopo, quemadmodum æstimaverit ordinatio vestra: suffecerit ut vocatus ad concilium citra Urbem et molestiæ metu securus occurrat. Orate pro me, domini sancti et venerabiles patres. Datum est sub die vi Kal. Septemb., Ravenna, regnante supradicto feliciter; Rufino Avieno Fausto v. c. eos.

^b Locus sine ope aliorum Codicum insanabilis.

AD THEODORICUM REGEM

RELATIO EPISCOPORUM.

Agimus Deo gratias, qui regum corda pietatis suæ manu et gubernat et temperat, quando ab ipso venit quod clementia vestra ex amore suo præceptis ad nos moderatissimis per majores domus Gudilam et Bedeulphum sublimes vestros missis ostendit. Sic enim mansuetos principes cæli Dominus fecit esse quos diligit; et propitiata Divinitas eos in causis omnibus mandatis suis ordinat obedire; quod scriptum est, dicente Deo: *Sine me nihil potestis facere*

D (*Joan. xv*), quod utique boni intelligendum est. Ideoque nostro tota affectu et obsequio jussioni vestræ parere voluimus, et ad papam, qui impetebatur, quater cum sacerdotes nostros ex secunda synodo direximus, ut ad judicium conveniret. Sed occurrere se audentiæ nostræ penitus non posse statuit, mandans: Primum ad conventum vestrum, quando Romæ venistis, sine aliqua dubitatione properavi, et privilegia mea voluntati regiæ submisi, et auctoritatem sy-

odi dedi; sicut habet ecclesiastica disciplina, restorationem ecclesiarum regulariter poposci, sed nullus mihi a vobis effectus est. Deinde cum vestrum cum clero meo, crudeliter mactatus sum. Ulterius me vestro examini non committo: in potestate Dei est, et domini regis, quid de me deliberet ordinare. Post episcopos tamen ei majorem domus vestrae illustrem virum Arigerum direximus, cui quid responsi dederit sua suggestione renuntiat; et insulam tamen serenissimo domino, quia nobis quid posimus facere non remansit, nec invitum ad disceptationem nostram adducere posuimus: ipsi per canones appellationes omnium episcoporum commissa sunt; et cum ipse appellat, ecquid faciendum? cum nec in absentem valeamus ferre sententiam, nec contumacis locum deputare, qui se iudicibus occurrisse præclamat; maxime quia res nova est; et pontificem sedis istius apud nos audiri, nullum constat exemptum. Voluimus quod restabat pacem juxta præceptum et voluntatem vestram reddere civitati, quæ res et proposito nostro amica est, et beatitudinæ vestrorum temporum

A congruebat. Quia confusione tantæ civitatis et gemimus, et horræscimus: ad amplissimum senatum collegasque nostros secundo direximus, orantes ex verbis Apostoli, qui monet: *Quod ex vobis est, cum omnibus pacem habentes, non vosmetipsos vindicantes, charissimi, sed date locum iræ. Scriptum est etiam: Mihi vindictam, ego retribuam, dicit Dominus (Rom. xii).* Nec admonitioni clericorum defuimus, quibus regulariter volumus subvenire. Quia etiam salutare monitum contempserunt; ideo vestri erit imperi nuntio Dei respicere Ecclesie reintegrationem, Romanæ civitatis et provinciarum quietem. Nunc rogamus et infirmitatibus et demeritis [*Fortis Intimitati*] nostræ, quemadmodum pii domini, succurratis; quoniam calliditati sæculari sacerdotum simplicibus non sufficit, et jam diutius nostrorum mortes, et periculum propriarum patri non possumus: sed concedite nobis optatissimo præcepto vestro, ut ad ecclesias nostras liceat nos reverti, quia post hæc que suggestimus, nihil est quod a nobis possit ordiari. *Et alia manu: Optamus vobis salutem, domine princeps.*

THEODORICI, GOTHORUM REGIS,

PRÆCEPTIO TERTIA.

Flavius Theodericus rex, universis episcopis ad C synodum convocatis.

Decuerat quidem beatitudinam vestram divinæ considerationis reverentia exortum jam finisse negotium, ut vobis ordinautibus submoveri potuisset de tanta civitate confusio: maxime cum præsentis affectibus jusserimus; quemadmodum vestrum visum fuisset arbitrium, memoratum vos terminare debere certamen; dummodo sub justa ordinatione finitum, dissentientes unitati et concordie redderentur. Quam miramur de novo fuisse consultum: cum si nos de præsentem ante voluissemus judicare negotio, habito eum proceribus nostris de inquirenda veritate tractato, Deo auspice, potuissemus invenire justitiam, quæ nec præsentem sæculo, nec futuræ forsitan displicere potuisset ætati? Sed quia non nostrum judicavimus de ecclesiasticis aliquid censere negotiis: ideo vos die diversis provinciis fecimus evocare; ut sub divini timore iudicii, totius certaminis vobis disponentibus causa transiret, urbiq; nostræ, Deo fa-

vente, optata per vos concordia redderetur. Nam vero eadem que dudum præsentibus intinamur oculis, nos coram Deo et hominibus absolventes; et causam Dei, quam vestra congregationis amplissimo senatui, et pacem clericis sperantes, committimus, quemadmodum visum vobis fuerit, ordinatis; nec nobis vestri expectetur forma iudicii, sed vos quæ vultis ordinate. Sive discussa, sive indiscussa causa, proferre sententiam, de qua estis rationem divini iudicio reddituri; dummodo, sicuti sæpe diximus, hæc deliberatio vestra provideat, ut pax senatui populoque Romano, submota omni confusione reddatur, ne qua, quod absit, post iudicium turba, aut aliqua remaneat in civitate discordia. Sin autem secundum mandata nostra concordia sacratissimæ urbis a vobis fuerit restituta, tunc universitas agnoscere poterit justum sacri ordinis vestri existisse iudicium. Gratia pro nobis, domini sancti ac venerabiles Patres. Datum sub die Kalendarum Octobris.

SYNODO ECCLESIASTICÆ

VIR SPECTABILIS ANAGNOSTICUS REGIS.

Primum salutandi episcopi, et dicendam eis causa hæc agitur.

Si mihi visum fuisset, aut justitiam habuisset, ut ego debuisssem audire cum proceribus patrum mei, potueram tractare quomodo et Deo placuisset, et posteritati ingratum non fuisset, sed quia causa est Dei et clericorum, ideoque modo ad petitionem senatus vel cleri ex diversis civitatibus convenere anstites, velut Deo medio, secundum quod legitis in

Evangelio, et Apostolo ad Corinthios, hæc sequimini. Nam si meum animum requiretis, et superius dixi, quæ præcipit Deus in Evangelio, hæc sequimini. Si vero vobis visum fuerit sine discussione causam finire, aut discussam, quemadmodum visum fuerit, iudicate. Meam personam nolite metuere, reddaturi rationem ante conspectum Dei: tantum est ut senatum, clerum et populum pacificum dimittatis, et quod iudicaveritis scribatis. Nos autem hæc probabi-